

Några tips till dig som deltar i internationellt standardiseringsarbete

Med den här broschyren vill vi ge dig en kortfattad information om de regler och riktlinjer som gäller för svenska deltagare i internationellt standardiseringsarbete. Du är alltid välkommen att vända dig till oss för att få mer information.

SWEDISH
STANDARDS
INSTITUTE

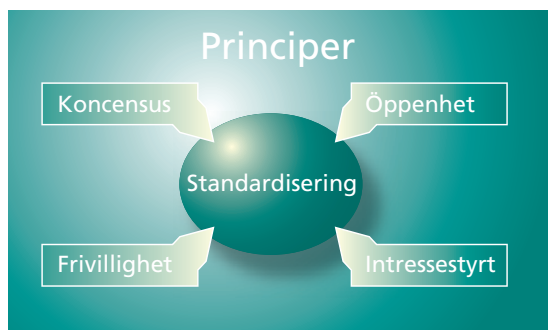

Om arbetet som delegat

Sverige representeras ofta av en delegation vid internationella och europeiska standardiseringsmöten. Delegationen har en delegationsledare som har som uppdrag att föra delegationens talan. Oftast är ordförande i SIS tekniska kommitté och delegationsledaren samma person.

Som delegat vid möten i internationella och europeiska kommittéer bidrar du med synpunkter till olika förslag. (Rättigheterna till dessa förslag överförs till det berörda nationella standardiseringsorganet. Som delegat kan du därför bli ombedd att godkänna villkoren för copyright för dina bidrag till textförslagen.)

Fyra grundprinciper för arbetet

Det finns fyra grundprinciper som standardiseringsarbetet bygger på. Nyckelorden är: Konsensus, intressestyr, frivillighet och öppenhet.

Konsensus innebär att man eftersträvar att alla ska vara överens, (blir man inte det kan majoritetsbeslut tillgripas.) Intressestyr betyder att det är de som deltar i standardiseringsarbetet som avgör vad som ska standardiseras, inte standardiseringsorganisationerna, de verkställer bara deltagarnas önskan. Frivillighet markerar att ingen är tvungen att vara med och inte heller att följa standarden (om det inte hänvisas till den i lag). Öppenhet, slutligen, innebär att det är öppet för alla att vara med och delta i arbetet och att beslutsprocessen är öppen.

Din uppgift som delegat är att vid alla tillfällen representera den svenska åsikt som tagits fram i SIS tekniska kommitté. Du representerar i första hand SIS (den svenska medlemmen i ISO/CEN) och den svenska tekniska kommitté som du deltar i, inte den intressent som har utsett dig.

Det är delegationens ledare som formellt är talesman för SIS. Som medlem i delegationen har du möjlighet att framföra dina åsikter efter överenskommelse med delegationsledaren.

Inför varje möte med en ISO- eller CEN-kommitté utser SIS tekniska kommitté de svenska delegaterna. SIS tekniska kommitté uppdrar åt den svenska delegationen att tillvarata de svenska intressena. Kommittén beslutar också hur SIS (Sverige) ska rösta på ett standardförslag.

Före ett internationellt möte hålls ofta ett möte med den svenska tekniska kommittén. Vid detta möte bör kommittén se till att samtliga delegater känner till överenskommen strategi och kommitténs åsikter för alla punkter som ingår i dagordningen för mötet. Även efter ett internationellt möte kan ett möte med den svenska tekniska kommittén hållas för att stämma av konsekvenser för fortsatt svenskt arbete.

Ibland framförs en ny åsikt eller ståndpunkt som kräver delegationens ställningstagande vid sittande möte. Delegationsledaren kan då begära en kort ajournering av mötet. Ibland kan det vara nödvändigt att rådfråga SIS per telefon eller att reservera sig i frågan. Se till att alltid ha aktuell kontaktinformation med dig, så att du snabbt kan nå SIS.

Du kan också delta som expert i en arbetsgrupp. Mycket av arbetet görs i sådana grupper. Dessa är ofta begränsade i storlek och består av individuellt utnämnda experter. Dessa medlemmar är valda för sina expertkunskaper och

nominerade av sina nationella standardiseringsorganisationer (normalt efter förslag från den nationella tekniska kommittén). De är inte tillsatta för att agera som nationella representanter, men samarbetar ändå nära med den nationella kommittén. Ibland styrs projekten politiskt och då måste speciella hänsyn tas. Även när du deltar som expert är det viktigt att dina åsikter är i överensstämmelse med svensk policy och svenska åsikter.

Rapportering

För att hålla den tekniska kommittén informerad bör delegationsledaren efter ett möte, med hjälp av de andra medlemmarna i delegationen, presentera en skriftlig rapport till SIS tekniska kommitté. Även experter som deltar i arbetsgrupper ska lämna rapporter.

Sekretariatsåtagande

Under ett internationellt eller europeiskt möte kan delegationen bli tillfrågad om den kan tänka sig att ta en mer aktiv roll i en arbetsgrupp, i ett nytt projekt eller att ta hand om ett sekretariat för en teknisk kommitté eller underkommitté. Delegationen kan å SIS vägnar acceptera detta, förutsatt att alla andra delegationer har klart för sig att ett ja vid mötet förutsätter ett senare godkännande av SIS.

CEN och ISO uppmanar internationella intresseorganisationer att delta som observatörer. De har då rätt att uttrycka sina åsikter, men inte rätt att rösta.

Specifikt för arbetet i SIS

Det är ofta en fördel om SIS tekniska kommitté organiseras på samma sätt som motsvarande

ISO- eller CEN-kommitté. Då har den kommitté som ansvarar för det nationella arbetet sin motsvarighet i det internationella eller europeiska arbetet. SIS tekniska kommitté kan bevaka/delta i flera olika internationella eller europeiska kommittéer.

(Se även uppdrag och för teknisk kommitté, li.sis.se/regler-riktlinjer (Du använder samma inloggning som i ditt kommittéarbete).

Specifikt för arbetet i ISO (och IEC)

Varje fullvärdig medlem i ISO är berättigad att delta i ISOs tekniska kommittéer. Det finns två olika nivåer på deltagande: P-medlem (participating member) eller O-medlem (observer). ISOs regler kräver att en P-medlem ska delta aktivt i kommittéarbetet och rösta på alla standardförslag. En O-medlem agerar som en informationsmottagare (observerar), får ta del av dokument, kan kommentera standardförslag och delta vid möten. En O-medlem har inte rösträtt.

Röstningsregler ISO

När det gäller ISO-standarder så har varje medlem (land) en röst. Varje land väljer själv om man vill införa en ISO-standard som nationell standard.

Specifikt för arbetet i CEN (och CENELEC)

CEN skiljer på tre olika typer av medlemskap. De nationella standardiseringsorganisationerna som är fullvärdiga medlemmar i CEN deltar också formellt i alla tekniska kommittéer. Anslutna medlemmar (affiliates) är nationella standardiseringsorganisationer som skulle kunna bli fullvärdiga medlemmar på sikt.

Dessa kan också delta i det tekniska arbetet men har ingen rösträtt. Europeiska bransch- och intresseorganisationer kan delta som associerade medlemmar, även de utan rösträtt.

CEN har satt en gräns vid tre delegater från varje medlemsland för deltagande i ett möte med en teknisk kommitté. Även ISO rekommenderar att antalet delegater per land begränsas till tre.

Röstningsregler CEN

När man röstar om en Europastandard använder man sig av viktad röstning. Medlemsländerna har olika röstetal, som lägst 3 poäng och som högst 29 poäng. Sverige röstar med 10 poäng. Det betyder att vi har en förhållandevis tung röst. Om det blir ja fastställs en europeisk stan-

dard och den införs som nationell standard i de olika medlemsländerna.

Kompletterande uppgifter om roller och ansvarsfördelning i svenskt, europeiskt och internationellt standardiseringsarbete finner du i följande länkar:

CEN/CENELEC Internal Regulations
www.cenorm.be/boss/supporting/reference+documents/reference+documents.asp

SIS Regler och riktlinjer
li.sis.se/regler-riktlinjer (Du använder samma inloggning som i ditt kommittéarbete)

Sisotek (information om och länkar till material från CEN, ISO och SIS)
li.sis.se/sisotek

Som avslutning vill vi bjuda på några bra tips inför dina kommande möten och förhandlingar. Råden kommer från en av Sveriges mest erfarna förhandlare, före utrikesministern och FN-tjänstemannen Hans Blix. Som chef för FN:s vapeninspektörer i Irak fick han en grundlig träning i att ena stridiga viljor.

HANS BLIX BÄSTA FÖRHANDLINGSTIPS

- Behärska ämnet. Se till att ha relevant information och var klar över vad du ska och får åstadkomma.
- Var medveten om de egna och den andra partens styrkor och svagheter.
- Var kritiskt tänkande. Är den information du får verkligen korrekt?
- Var medveten om att timing kan vara avgörande. Utnyttja de förhållanden som råder till din egen fördel.
- Var lyhörd - lyssna noga på den andra parten, försök att tränga in i deras tankevärld. Att lyssna och försöka förstå är inte detsamma som att hålla med.
- Var alltid korrekt, men var inte familjär. Förödmjuka och förolämpa aldrig!
- Ha kunskap om lokala sedvänjor.
- Var lättsam. Börja gärna med lite small-talk och använd gärna humor för att skapa god stämning. Undvik dock tveksamma skämt.
- Ljug aldrig. Du är dock inte alltid skyldig att berätta allt. trovärdighet är avgörande i all samverkan och den tar tid att vinna, men kan förloras på nolltid.

Källa: *Siff Supply nr 1/2005*

SIS, Swedish Standards Institute

118 80 Stockholm
Telefon: 08-555 520 00
Fax: 08-555 520 01
E-post: info@sis.se
Besöksadress: Sankt Paulsgatan 6